

საქართველოს მთავრობის

დადგენილება №493

2011 წლის 27 დეკემბერი

ქ. თბილისი

სპეციალური სავაჭრო ზონის ფუნქციონირების წესის შესახებ

მუხლი 1. [საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 26-ე მუხლის მე-7 ნაწილის](#) საფუძველზე, დამტკიცდეს თანდართული „სპეციალური სავაჭრო ზონის ფუნქციონირების წესი“.

მუხლი 2. დადგენილება ამოქმედდეს 2012 წლის 1 იანვრიდან.

პრემიერ-მინისტრი

ნ. გილაური

შეტანილი ცვლილებები:

1. საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 14 თებერვლის დადგენილება №47 - ვებგვერდი, 17.02.2012წ.

სპეციალური სავაჭრო ზონის ფუნქციონირების წესი

მუხლი 1. ზოგადი დებულებანი

1. სპეციალური სავაჭრო ზონის ფუნქციონირების წესი (შემდგომში – წესი) განსაზღვრავს იურიდიული პირის საკუთრებაში/მფლობელობაში არსებული ბაზრის ან/და შენობა-ნაგებობის ტერიტორიაზე სპეციალური სავაჭრო ზონის (შემდგომში – სსზ) ფუნქციონირების პრინციპებს.

2. სსზ-ის სტატუსი, საკუთარი ან საქართველოს მთავრობის ინიციატივით, შეიძლება მიენიჭოს იურიდიულ პირს, რომელიც საქართველოში ეწევა ვაჭრობის ორგანიზებას.

3. სსზ-ისათვის განკუთვნილი ტერიტორია უნდა წარმოადგენდეს ერთიანი კონტურის მქონე შენობა-ნაგებობების ან/და მიწის ფართობების ერთობლიობას.

4. სსზ-ების ერთიან შიდასაუწყებო რეესტრს აწარმოებს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – შემოსავლების სამსახური (შემდგომში – შემოსავლების სამსახური).

5. 2012 წლის 1 იანვრიდან ბაზრობის ორგანიზება (გარდა სასოფლოსამეურნეო პროდუქციით ვაჭრობის ორგანიზებისა) დასაშვებია მხოლოდ სსზის სტატუსის მქონე პირის მიერ, ხოლო პირი, რომელიც ბაზრობის ორგანიზებას ახორციელებს 2012 წლის 1 იანვრამდე, ვალდებულია მიიღოს სსზის სტატუსი და 2014 წლის 1 იანვრიდან ვაჭრობის ორგანიზება (გარდა სასოფლოსამეურნეო პროდუქციით ვაჭრობის ორგანიზებისა) განახორციელოს ამ წესით. აღნიშნული ვადის (2014 წლის 1 იანვარი) გაგრძელება შესაძლებელია საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით.

საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 14 თებერვლის დადგენილება №47 - ვებგვერდი, 17.02.2012წ.

მუხლი 2. სსზის სტატუსის მინიჭება

1. სსზ-ის სტატუსის მიღების მიზნით დაინტერესებული იურიდიული პირი განცხადებით მიმართავს შემოსავლების სამსახურს.

2. განცხადება უნდა შეიცავდეს საწარმოს საფირმო სახელწოდებას, საგადასახადო რეგისტრაციის მონაცემებს და მას უნდა ერთოდეს:

ა) პირის საკუთრებაში/მფლობელობაში არსებული ბაზრის ან/და შენობა-ნაგებობის ტერიტორიის (შემდგომში – სსზ-ის ტერიტორია), საკუთრების უფლების დამადასტურებელი საჯარო რეესტრის ამონაწერი ან/და სარგებლობის დამადასტურებელი დოკუმენტი და ამ ტერიტორიის საკადასტრო რუკა;

ბ) თანასაკუთრების შემთხვევაში – თანამესაკუთრეთა ნოტარიულად დამოწმებული თანხმობა, ხოლო სსზ-ის ტერიტორიის იჯარის ან/და სხვა სახელშეკრულებო უფლებით სარგებლობის შემთხვევაში – ტერიტორიის მესაკუთრის ნოტარიულად დამოწმებული თანხმობა მის საკუთრებაში არსებულ ტერიტორიაზე სსზ-ის შექმნის შესახებ;

გ) სსზ-ის მოწყობის სიტუაციური გეგმა (ნახაზი).

3. შემოსავლების სამსახური ვალდებულია:

ა) განიხილოს განცხადება სსზ-ის სტატუსის მინიჭების თაობაზე;

ბ) დოკუმენტაციის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებთან შეუსაბამობის და ხარვეზების შესახებ აცნობოს განმცხადებელს;

გ) დოკუმენტაციის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებთან შესაბამისობის შემთხვევაში მოამზადოს დასკვნა იურიდიული პირისათვის სსზ-ის სტატუსის მინიჭების მიზანშეწონილობის თაობაზე და თანდართულ მასალებთან ერთად წარუდგინოს საქართველოს ფინანსთა მინისტრს საქართველოს მთავრობისათვის წარსადგენად.

4. საქართველოს მთავრობა გამოსცემს განკარგულებას პირისათვის სსზ-ის სტატუსის მინიჭების შესახებ და ადგენს ვადას, რომელშიც პირმა უნდა უზრუნველყოს სსზ-ის ამ წესით გათვალისწინებულ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა.

5. საქართველოს მთავრობის განკარგულებაში მითითებულ ვადაში სსზ-ის სტატუსის მქონე პირის მიერ ამ წესით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესრულების კონტროლს ახორციელებს შემოსავლების სამსახური, რომელიც ამ პირობების შესრულების შემთხვევაში გაცემს სსზ-ის სტატუსის დამადასტურებელ სერტიფიკატს.

6. სერტიფიკატში მითითებული უნდა იყოს თარიღი, რომლიდანაც პირი ვალდებულია ფუნქციონირება და საგადასახადო ვალდებულების შესრულება განახორციელოს საგადასახადო კანონმდებლობით სსზ-ის სტატუსის მქონე პირისათვის დადგენილი წესით.

7. საქართველოს მთავრობა უფლებამოსილია, სსზ-ის მოწყობის კანონმდებლობასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით, პირს მოსთხოვოს უზრუნველყოფის საშუალებების (საბანკო გარანტია და სხვა) წარდგენა და განსაზღვროს მისი ოდენობა.

მუხლი 3. სსზ-ის ტერიტორიული მოწყობის მოთხოვნები

1. სსზ უნდა იყოს შემოსაზღვრული. მასში უნდა განისაზღვროს შესასვლელი და გამოსასვლელი ადგილები ისე, რომ თავიდან იქნეს აცილებული სავაჭრო ზონაში აღურიცხველი საქონლის მოძრაობა.

2. სსზ უნდა შედგებოდეს:

ა) სსზ-ის საწყობისაგან, რომელშიც მოთავსდება ყველა სახის საქონელი. სსზ-ის საწყობს უნდა ჰქონდეს ერთი შესასვლელი, საიდანაც მოხდება ტვირთების შეტანა, და ერთი გასასვლელი, საიდანაც ტვირთი მოხვდება სავაჭრო ტერიტორიაზე. სავაჭრო ტერიტორიაზე მოხვედრის გარეშე საწყობიდან საქონლის საბითუმო მიწოდებისათვის დამატებით შესაძლებელია მოეწყოს ერთი გასასვლელი;

ბ) სავაჭრო ტერიტორიისაგან, რომელიც უნდა დაიყოს მოლებად (სეგმენტებად) საქონლის სახეობების მიხედვით, სადაც განლაგებული იქნება სავაჭრო ობიექტები (მაღაზია ან/და დახლი);

გ) ცენტრალიზებულად მართული სალარო პუნქტებისაგან, სადაც განხორციელდება მომხმარებელთან ანგარიშსწორება როგორც ნაღდი, ისე უნაღდო ფორმით.

3. სსზ-ის ტერიტორიაზე ორგანიზატორს უფლება აქვს, მოაწყოს [საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 231-ე მუხლით](#) გათვალისწინებული საწყობი (შემდგომში – საწყობი), რომელიც წარმოადგენს სახელმწიფო კონტროლის ზონას.

მუხლი 4. სსზ-ის სტატუსის მქონე პირის ვალდებულებები

1. სსზ-ის მართვას ახორციელებს სსზ-ის სტატუსის მქონე პირი.

2. სსზ-ის სტატუსის მქონე პირი ვალდებულია:

ა) უზრუნველყოს სავაჭრო ტერიტორიაზე ეკონომიკური საქმიანობისათვის განკუთვნილი საქონლის მოძრაობის აღრიცხვისათვის შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა;

ბ) სსზ-ის ტერიტორიაზე მოაწყოს სსზ-ის საწყობი, სადაც განხორციელდება შესული საქონლის აღრიცხვა რაოდენობისა და სახეობის მიხედვით, აგრეთვე ამ საქონლის მესაკუთრეთა იდენტიფიცირება;

გ) სსზ-ის საწყობში განახორციელოს თითოეული საქონლის დამცავი საშუალებით ნიშანდება, რომლის მოხსნა/ნიეტრალიზაცია განხორციელდება რეალიზებულ საქონელზე ცენტრალიზებულ სალაროში თანხის გადახდისას;

დ) უზრუნველყოს სსზ-ში უსაფრთხოების ნორმების დაცვა;

ე) უზრუნველყოს სსზ-ში სანიტარიული მდგომარეობის დაცვა, წყალმომარაგება და საკანალიზაციო სისტემა;

ვ) სსზ-ის ტერიტორიაზე საქმიანობის განმახორციელებელ პირს (გარდა ამ წესის მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული პირისა) გადახდის წყაროსთან დაუკავოს საქონლის რეალიზაციიდან მიღებული კომპენსაციის (დღგ-ის გადამხდელის შემთხვევაში – დღგ-ის გარეშე) 3 პროცენტი;

ზ) მომსახურე ბანკის მეშვეობით უზრუნველყოს სალაროში და საბანკო ანგარიშზე მობილიზებული თანხების გადარიცხვა მოვაჭრეთა საბანკო ანგარიშებზე;

ზ.ა) ამ წესის მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული პირებისათვის – მათი კუთვნილი თანხა;

ზ.ბ) სხვა პირებისათვის – ამ პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად დაკავებული თანხის შემდეგ დარჩენილი თანხა;

თ) იმ შემთხვევაში, თუ საქონლის რეალიზაცია განხორციელდა საკომპენსაციო თანხის ადგილზე (სავაჭრო ზონის სალაროში) გადახდის გარეშე (გარდა ამ წესის მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული პირებისა), ორგანიზატორი ვალდებულია არა უგვიანეს საქონლის მიწოდების მე-2 დღისა გადაიხადოს საქონლის რეალიზაციიდან მისაღები საკომპენსაციო თანხის (დღგ-ის გადამხდელის შემთხვევაში – დღგ-ის გარეშე) 3 პროცენტი.

3. სსზ-ის სტატუსის მქონე პირის მიერ დადგენილ ვადაში ფაქტობრივად გადახდილი თანხა ჩაითვლება დაკავებული გადასახადის მიხედვით დეკლარირებულ საგადასახადო ვალდებულებად.

4. სსზ-ის ტერიტორიის მესაკუთრის შეცვლისას, მესაკუთრის შეცვლამდე სპეციალური სავაჭრო ზონის სტატუსის მქონე იურიდიულ პირს ევალება, აცნობოს საქართველოს მთავრობას გასხვისების ფაქტისა და

ახალი მესაკუთრის შესახებ. ასეთ შემთხვევაში სსზ-ის ტერიტორიის ახალი მესაკუთრე ითვლება ძველის უფლებამონაცვლედ და მასზე ვრცელდება ყველა ის უფლება და ვალდებულება, რომლებიც გააჩნდა სსზ-ის ტერიტორიის ძველ მესაკუთრეს.

5. ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში საქართველოს მთავრობა სსზ-ის ტერიტორიის ძველ მესაკუთრეს უუქმებს და მის ახალ მესაკუთრეს ანიჭებს სპეციალური სავაჭრო ზონის სტატუსს.

6. იმ შემთხვევაში, თუ სსზ-ის სტატუსის მქონე პირს სურს გაზარდოს/შეამციროს სსზ-ის ტერიტორიის ფართობი, იგი ვალდებულია სულ მცირე 3 თვით ადრე აცნობოს ამ განზრახვის შესახებ შემოსავლების სამსახურს და წარუდგინოს მას, ამ წესის შესაბამისად, გეგმები სსზ-ის გაფართოებული/შემცირებული საზღვრების ჩვენებით და სსზ-ის ახალ ტერიტორიაზე დააკმაყოფილოს სსზ-ის შექმნისა და ფუნქციონირებისათვის ამ წესით დადგენილი ყველა პირობა.

7. სსზ-ის ტერიტორიაზე საქმიანობის ნაწილში სავაჭრო ადგილების დამქირავებელ პირთა მიერ [საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 286-ე მუხლის მე-4 ან/და მე-9 ნაწილებით](#) გათვალისწინებული სამართალდარღვევის გამოვლენისას შესაბამისი პასუხისმგებლობა დაეკისრება სსზ-ის სტატუსის მქონე პირს.

მუხლი 5. სსზ-ის ტერიტორიაზე საქმიანობის განმახორციელებელი (სავაჭრო ობიექტის დამქირავებელი) პირის ვალდებულებები

1. სპეციალური სავაჭრო ზონის ტერიტორიაზე საქმიანობის განმახორციელებელი დღგ-ის გადამხდელი პირი ვალდებულია დამოუკიდებლად წარადგინოს დღგ-ის დეკლარაცია და გადაიხადოს შესაბამისი გადასახადი.

2. სპეციალური სავაჭრო ზონის ტერიტორიაზე საქმიანობის განმახორციელებელი პირები თავად ახორციელებენ გადახდის წყაროსთან საშემოსავლო გადასახადის დაკავებას და დეკლარირებას.

3. სავაჭრო ობიექტის დამქირავებელ იურიდიულ პირს, რომელიც საქონლის რეალიზაციას ახორციელებს სტაციონარული სავაჭრო ობიექტის მეშვეობით, უფლება აქვს დამოუკიდებლად აწარმოოს საგადასახადო ანგარიშგება და შეასრულოს საგადასახადო ვალდებულებები.

4. თუ პირი საქმიანობს მხოლოდ სპეციალური სავაჭრო ზონის ტერიტორიაზე, დასაბეგრი ოპერაციების თანხის 100 000 ლარზე გადამეტების შემთხვევაში მას არ წარმოეშვება დღგ-ის სავალდებულო რეგისტრაციის ვალდებულება. ამასთან, მას უფლება აქვს, ნებაყოფლობით დარეგისტრირდეს დღგ-ის გადამხდელად.

5. პირის მიერ სსზ-ის ტერიტორიაზე მიღებული შემოსავალი, რომელიც დაიბეგრა ამ წესის მე-4 მუხლის მე-2 პუნქტის „ვ“ და „თ“ ქვეპუნქტების შესაბამისად, არ ჩაირთვება ამ პირის ერთობლივ შემოსავალში და შემდგომ დაბეგვრას არ ექვემდებარება.

მუხლი 6. საქონლის სსზ-ის საწყობში აღრიცხვისა და მოძრაობის წესი

1. ორგანიზატორი ვალდებულია აწარმოოს ელექტრონული ჟურნალი, რომლის მეშვეობით ხორციელდება სსზ-ის საწყობში საქონლის მიღება, შენახვა ან გაცემა. ელექტრონული ჟურნალი უნდა მოიცავდეს შემდეგ მონაცემებს:

- ა) საქონლის მფლობელის დასახელებას და საიდენტიფიკაციო ნომერს;
- ბ) საქონლის დასახელებას და მის მაიდენტიფიცირებელ კოდს (შტრიხკოდის ნომერს);
- გ) საქონლის რაოდენობას;
- დ) საქონლის ერთეულის ფასს;
- ე) შემოტანის დოკუმენტის დასახელებას (ზედნადები, სპეციალური საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურა და ა.შ.), თარიღს და ნომერს (სერია);
- ვ) შემოტანის თარიღს;
- ზ) ინფორმაციას საქონლის საწყობიდან სავაჭრო ზონაში ან ზონის გარეთ გატანის თაობაზე.

2. ჟურნალში ქრონოლოგიური (დღეების მიხედვით) თანმიმდევრობით წარმოებული ჩანაწერები უნდა იძლეოდეს ზუსტ ინფორმაციას ზონაში საქმიანობის განმახორციელებელი პირის საქონლის მოძრაობის შესახებ.

3. ელექტრონულ ჟურნალში გატარებული მონაცემები უნდა ინახებოდეს საქართველოს საგადასახადო კოდექსით დადგენილი ხანდაზმულობის ვადის გათვალისწინებით და მასზე პირდაპირი წვდომა უნდა გააჩნდეს შემოსავლების სამსახურს.

მუხლი 7. საწყობიდან სავაჭრო ტერიტორიაზე საქონლის შეტანის პირობები

1. საწყობში მოთავსებული საქონელი იმპორტში მოქცევის შემდგომ სსზ-ის საწყობში მოთავსების გარეშე შესაძლებელია მოხდეს პირდაპირ სსზ-ში სარეალიზაციოდ, თუ საწყობი ერთ-ერთი გასასვლელით უშუალოდ უკავშირდება სსზ-ის სავაჭრო ტერიტორიას და სავაჭრო ზონაში გატანილი საქონლის აღრიცხვა წარმოებს ამ წესის მე-6 მუხლით განსაზღვრულ ელექტრონულ ჟურნალში.

2. საჭიროების შემთხვევაში საწყობში მოთავსებული საქონელი იმპორტში მოქცევის შემდგომ შესაძლებელია შეტანილ იქნეს სსზ-ის საწყობში.

მუხლი 8. სსზ-ის შიგნით საქონლის გადაადგილება

1. სსზ-ის შიგნით განლაგებული სავაჭრო ობიექტები (მაღაზია, დახლი და სხვ.) საქონლის რეალიზაციას

ახდენენ შტრიხკოდირანი „სტიკერის“ ამობეჭდვით ან გაყიდული საქონლის სხვაგვარი ნიშანდებით.

2. შექმნილ საქონელზე საფასურის გადახდა ხორციელდება სსზ-ის ტერიტორიის დატოვებისას ცენტრალიზებული სისტემის მეშვეობით ორგანიზებულ სალაროებში.

3. იმ შემთხვევაში, თუ საქონლის რეალიზაცია განხორციელდა საკომპენსაციო თანხის ადგილზე (სსზ-ის სალაროში) გადახდის გარეშე, საქონელმა სსზ-ის ტერიტორია უნდა დატოვოს სსზ-ის საწყობის გავლით.

მუხლი 9. სსზ-ის სტატუსის გაუქმება

1. თუ პირს განზრახული აქვს, შეწყვიტოს ბაზრის ან/და შენობა-ნაგებობის ტერიტორიაზე განლაგებული სავაჭრო ობიექტებისა და სავაჭრო ადგილების გაქირავება, მან სსზ-ის სტატუსის გაუქმების მოთხოვნით საქმიანობის შეწყვეტამდე 3 თვით ადრე განცხადებით უნდა მიმართოს შემოსავლების სამსახურსა და 3 თვით ადრე აცნობოს სავაჭრო ადგილების დამქირავებელ პირებს.

2. სსზ-ის სტატუსი გაუქმებულად ითვლება ბაზრობის ორგანიზების საქმიანობის შეწყვეტის მომდევნო დღიდან.

